

19. ФИЛМСКО БДЕЊЕ

ДУШЕ

Сремски Карловци

2025.

Уводник

За 18 претходних година и за 18 издања ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ објавили смо 18 каталога. У тим каталозима 18 пута објавили смо и неке уводнике нас организатора. Осим у првом каталогу (2007.) у свим осталим смо писали о значају наше манифестације и игнорисању од стране Министарства културе Републике Србије, док су суфинансирани како неки старији, тако и неки нови фестивали којим се није могла да наслути ни идеја, ни концепција, ни садржај, ни циљеви, ни циљне групе, ни... А нама је увек одговорано: “идеја и концепција су занимљиви, али нису довољно јасни”. Касније смо сазнали да нас је, већ после првог фестивала, једна утицајна персона у Министарству окарактерисала као “клеро-националистички фестивал”. Ако је то што се сваки пут кад добијемо решење Министарства да смо одбијени, са поменутих образложењем, прекрстимо - онда је све у реду, признајемо да смо клерикални пропагатори. А колики смо клерикалци, препоручујем сваком ко жели да провери да прочита наш “манифест” који је присутан у сваком каталогу и на нашем сајту (www.bdenjeduse.co.rs), а успут да погледа и који су филмови ту приказивани, који садржаји, којих су националности били атори.

Зато мислимо да је бесмислено да и даље понављамо исте или сличне приче, па уместо тога, ево једног ad-hoc пописа по чему су Сремски Карловци историјски значајни, па успут треба размислити да ли и шта што долази из Сремских Карловаца може бити безвредно и безначајно да га подржи шира заједница.

000000000000

Сремски Карловци, Србија

27. јануара 2025. - САВИНДАН

Текстови припремљени током 2025. године а одбрани су без амбиције да редослед буде по историјској или некој другој важности, односно значају.

Пре 184 године...

Први писани траг о прослави Светог Саве као школске славе датира из XVIII века, тачније 1734-1735. у Српско-латинској школи у Сремским Карловцима.

---

326 година Карловачког мира

Карловачки мир 26. јануара 1699, потписан је између Светог савеза и Турске, уз посреднике из Енглеске и Холандије. Свету лигу чиниле су Аустрија, Пољска, Венеција и Русија.

311 година основног школства у Сремским Карловцима;

233. године живота Карловачке гимназије - најстарије српске гимназије[Е](#);

230 година карловачке Богословије „Свети Арсеније Сремац“

Богословско училиште у Сремским Карловцима представља једну од најстаријих и најважнијих образовних установа српског народа;

200 година од рођења Бранка Радичевића

Бранко Радичевић био је српски романтичарски песник. Написао је 54 лирске и седам епских песама, велики број писама и један одговор на критику. Радичевић је уз Ђуру Даничића био најоданији следбеник Вукове реформе правописа српског језика и увођења народног језика у књижевност.

(Надгробни поменик Бранку подигнут 1885. године на карловачком Стражилову);

Пре 176 година

Мајска скупштина одржана је 13.(1.) маја 1848. године, у Карловцима. Тада је митрополит Јосиф Рајачић проглашен за патријарха, пуковник Стеван Шупљикац за војводу, Ђорђе Стратимировић за председника Главног одбора и команданта српске војске, те закључена борба против Мађара у одбрану народних и црквених права. Српски народ је проглашен за политички слободан независан под аустријском круном.

106 година од оснивања карловачког фудбалског клуба “Стражилово”;

Пре 18 година основана је и први пут одржана Карловачка манифестација **“ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ”** коју су подржали: Општина Сремски Карловци, Покрајински секретаријат за културу АП Вјодине, Министарство културе Републике Србије, Епархија сремска, Карловачка богословија и Гимназија, Српска телевизија - Чикаго...и данас располаже са архивом, до сада приказаних, око 300 документарних филмова. Ове, 2025, октобра месеца, припремићемо и одржати 19. по реду **“ФИЛМСКО БДЕЊЕ”**.

Уз поздраве из Србије за знатижељне: погледати резултат једне скорашње анкете на адреси:

<https://zadovoljna.nova.rs/beba-i-porodica/sremski-karlovci-najbolje-malo-mesto-u-srbiji-za-zivot-s-porodicom>

ПРВЕ ФИЛМСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ

1924.

Први биоскоп у Сремским Карловцима почео је са радом априла 1924.

Тридесетих година прошлог века ради биоскоп “Корзо кино”

1998.

Године 1998, 12. Фебруара, одржана последња филмска пројекција у простору биоскопа “Стражилово”, које је и срушено уз обећање да ће се изградити нова мултифункционална сала у оквиру Културног центра Сремских Карловаца.

2007.

Одржан 1. Фестивал **“ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ”**. Иницијатори, оснивачи и домаћини: Удружење филмских и телевизијских радника Војводине, Нови Сад и ПП “Фикс фокус” Београд.

2014.

Продукција ПРВОГ (анимираног) филма “КОСОВСКИ БОЈ” аутора Ђака карловачке Гимназије и ментора Марије Чајке из Руске Федерације, и **Продукција ДРУГОГ (анимираног) филма “СРПСКИ ЕПОС”** аутора Ђака карловачке гимназије и њихвих колега из Санкт Петербурга и ментора Марије Чајке такође из Руске Федерације.

2014.

Иницијатива за оснивање Удружење грађана “ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ” са седиштем у Сремским Карловцима (уз подршку проф. Др Душана Ристића);

Почео са радом Студио анимираног филма “ДОМ” у Сремским Карловцима;

2024.

“НАЗИРЕ СЕ НОВИ СЈАЈ У ЦЕНТРУ ДУХОВНОСТИ И КУЛТУРЕ
(новосадски “Дневник” 16. јануара 2024.)

...јула 2021.године формиран је одбор надлежан за рад на програму обнове и ревитализације и праћењу реализације на чијем челу је била (тадашња) министарка Министарства културе Републике Србије, Маја Гојковић, која је на последњој седници одржаној прошле седмице још једном указала на значај обнове и даљег развоја Сремских Карловаца... Очекујемо да ће у наредном периоду бити решено питање израде пројектне документације, а потом и изградње културног центра. Сремски Карловци већ имају значајне културне и туристичке манифестације као што су „Бранково коло”, “Карловачка берба грожђа”, “Филмско бдење душе”, “Карловци филм фестивал”, „Куглоф фест” и друге...

ПРЕДЛОГ чланова удружења грађана “Филмско бдење душе” за
размишљање: “КУЛТУРНИ ЦЕНТАР СРЕМСКИХ КАРЛОВАЦА СКОРО
ЗАВРШЕН ? !

Види видео: <https://youtu.be/r8VcK1myRqk>

2015.

Реализација документарног филма “(Не)ЗАБОРАВЉЕНИ” у продукцији УФТРВ, Нови Сад, ПП “Фикс фокус” Београд, Удружења Срба у Словачкој - Трнава/Братислава, Удружење грађана “Филмско Бдење Душе”, Ср.Карловци и Општина Сремски Карловци;

2016.

Основан “Студио анимираног филма” - Сремски Карловци и реализовани филмови: “Легенда о божићном дрвету”, “Ми живимо у Сремским Карловцима” и “Александар Невски”, аутора Јакова Попова;

Реализација документарног филма “10 година “Филмског бдења душе” у продукцији УГ “Филмско Бдење Душе”, Ср. Карловци, ПП Фикс Фокус Београд и Удружења филмских и телевизијских радника Војводине, Нови Сад;

2018.

Основан ‘‘Карловачки филмски фестивал’’ са седиштем у Сремским Карловцима;

2024.

Књига „Недоречености Андреја Арсењевича Тарковског, Мирослава Петровића, Издавач: Удружење грађана ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ, Сремски Карловци;

Књига ‘‘ИСПОВЕСТ ФИЛМАЦИЈЕ ОПШТЕ ПРАКСЕ’’, Марије Банковић, Издавач: Удружење грађана ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ, Сремски Карловци;

Реализација документарног филма ‘‘Заслужено пунолетство’’ у продукцији Удружења грађана ‘‘Филмско бдење душе’’, Сремски Карловци;

2025.

Реализација документарног филма ‘‘Бакља духовности’’ у продукцији Карловчке Богословије ‘‘Свети Арсеније Сремац’’;

Одржавање 13. по реду Фестивала српског филма у Словачкој са избором филмова приказаних у оквиру редовог програма ‘‘Филмско бдења душе’’ у Ср.Карловцма, титлованих на словачки језик.

Потписивање споразума о програмској сарадњи Удружења грађана ‘‘Филмско бдење душе’’, Сремски Карловци, и карловачке Богословије ‘‘Свети Арсеније Сремац’’, Сремски Карловци.

На крају није лоше погледати и материјал са овог линка:

<https://zadovoljna.nova.rs/beba-i-porodica/sremski-karlovci-najbolje-malo-mesto-u-srbiji-za-zivot-s-porodicom/>

**19. ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ, СРЕМКИ КАРЛОВЦИ, ОД (23.) 24. ДО
26. ОКТОРА 2025.**

ПРОГРАМ

Четвртак, 23. октобар, Сала Карловачке Богословије “Св. Арсеније Сремац”
Специјалан програм за ученике Богословије
МИ ЖИВИМО У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА, анимирани филм Јакова Попова, 1,5
мин.

**СРПСКА КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКА ДРУШТВА ИЗ ЦЕЛОГ СВЕТА ПЕВАЈУ
ПЕСМУ "ОВО ЈЕ СРБИЈА"**, 4,5 минута, идеја и организација КУД Батајница
ЧУВАРИ ТИШИНЕ, документарни филм Драгана Елчића, 18 минута

Петак, 24. октобар

Свечана сала Општине (Магистрат), 18.00 (95,5')
230 ГОДИНА КАРЛОВАЧКЕ БОГОСЛОВИЈЕ 1, РТВ, 25', ван конкуренције
ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И ВРЕМЕНУ, аутор Раша Станишић, Панчево, 30,5 минута
КОЦЕ ЗАУВЕК – Подари живот, аутор Небојша Илић-Илке, Власотинце, 40 минута

20.00 (126')

ЗВАНИЧНО ОТВАРАЊЕ 19. ФБД

БАКЉА ДУХОВНОСТИ, ауторка Мира Лолић-Мочевић, 52,5 минута
СВЕ О КРАЉУ ПО ИМЕНУ ПЕТАР, ауторка Анита Панић, Београд, 73,5 минута

Субота, 25. октобар

Свечана сала Општине (Магистрат), 11.00 (102,5')
ЈЕДАН ДАН У ЖИВОТУ НАУЧНИКА, ауторка Зорица Петровић, Смедерево, 17,5
минута
„ДРАВА“ СЕ НЕ ПРЕДАЈЕ, аутор Никола Лоренцин, Београд, 85 минута

18.00 (118,5)

230 ГОДИНА КАРЛОВАЧКЕ БОГОСЛОВИЈЕ 2, РТВ, 24 минута, ван конкуренције
БИОГРАФИЈА XX ВЕКА, аутор Горан Мусић, Београд, 94 минута

20.00 (107,5')

230 ГОДИНА КАРЛОВАЧКЕ БОГОСЛОВИЈЕ 3, РТВ, 24 минута, ван конкуренције
СУБА, МОЈ ДРУГ - СРПСКИ, аутор Игор Антић, Н.Сад-Париз, 21 минут
ЈОВИНИ ДРУМОВИ, ауторка Милана Мајар, Бањалука, 25 минута
ОД ДУЖНОСТИ И ЗАКЛЕТВЕ НЕ ОДСТУПАЈ, аутор Алексеј Бурикин, гост из Русије,
37,5 минута, ван конкуренције

Недеља, 26. октобар
Свечана сала Општине (Магистрат)
11.00, (118 минута)

ПОСЛЕДЊИ ЗАПИС О ГОРАНКИ МАТИЋ, аутори пок. Андрија Димитријевић, Горан Мусић и Мирослав-Бата Петровић, Београд, 50 минута, ван конкуренције
И БИЋЕ МУЗИКА – АЛЕКСЕЈ БУТАКОВ, аутори Елена Зелинскаја и Денис Чуваев, гости из Русије, 49,5 минута, ван конкуренције

Свечана сала Карловачке Богословије, око 13 сати
Проглашење одлука жрија
Потписивање Споразума о програмској сарадњи манифестације
“ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ” и Карловачке Богословије “СВЕТИ АРСЕНИЈЕ СРЕМАЦ”

0000

ФИЛМОВИ

230 ГОДИНА КАРЛОВАЧКЕ БОГОСЛОВИЈЕ – ИСТОРИЈА БУДУЋНОСТИ, ван конкуренције

1. Епизода: 25 минута; 2. Епизода: 24 минута; 3. Епизода: 24 минута

Уредници и сценаристи: Владимир Бајић и Јелена Бугарски
Директор фотографије: Бојан Огњановац
Сниматељи: Дејан Здравковић и Арпад Гарбац
Дрон оператер: Горан Велемитр
Монтажа: Јарослав Колар
Избор музике: Мирјана Ристовић
Композитор оригиналне музике: Станислава Гајић
Извршни продуцент: Даниел Ердег
Редитељ: Ненад Милошевић

Продукција: РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ВОЈВОДИНЕ

Одговорна уредница документарно-образовног програма: Јелена Бугарски

Главни и одговорни уредник Првог програма РТВ: Ненад Ћаћић

Генерални директор РТВ: Горан Караџић

Тема и садржај – Година 2025. великог јубилеја: 230 година постојања Богослужбеног простора у животу једне школе као што је Богословија је више од простора за неку праксу, то је место где се ђаци у своме узрастању и васпитавају лепоти, али исто тако и откривају и постају свесни и унутрашњих духовних потреба и свега онога што живи у њима и међу њима" (протојереј ставрофор Јован Милановић, ректор Карловачке Богословије)...

ТРИПТИХ О МАТЕРИЈИ И ВРЕМЕНУ, аутор Раша Станишић, Панчево, 30,5 минута

Сниматељ, монтажер и продуцент: Раша Станишић

Продукција: Аутор

Кратак садржај: Филм је настао као наручени рад за отварање 16. Бијенала уметности у Панчеву и представља историјат уметничких сусрета чувених светских али и домаћих аутора са публиком у Панчеву, од 1981. до 2014. године. „Триптих о материји и времену“ је својеврсна видео археологија пронађених радова, заборављених у напуштеним градским депоима, који се у овом филму извлаче из мрака и слободно прожимају у светлости нововременог ауторског дела. Након годину дана, аутор Раша Станишић је прикупио преко 70 сати материјала на филмској траци, вхс тракама, мноштво фотографија и докумената, разноврсне архиве и након више месеци дигитализације, измонтирао 30 минута овог експерименталног филма. „Триптих о материји и времену“ је имао једину пројекцију 17. септембра 2014. године, у напуштеном, урушеном биоскопу „Војводина“, који до тада није радио преко 20 година.

РАДИША-РАША СТАНИШИЋ

– Уредник, сценариста и редитељ у панчвачком Културном центру. Рођен 1962. године у Панчеву. Дипломирао је 1988. године интермедијалну режију (филм, позориште, радио и тв) на Академији уметности у Новом Саду, у класи професора Влатка Гилића. У периоду од 1986. до 1999. године радио је као редитељ у Телевизији Нови Сад, Документарном, НС ПЛУС програму и редакцији Преноса. Направио је неколико стотина емисија различитих жанрова и више десетина краткометражних филмова. Телевизијске емисије су му приказиване у двадесетак земаља, а краткометражни филмови награђивани на домаћим фестивалима. Од 2009. године ради у Културном центру Панчева као уредник филмског архива.. Живи у Панчеву.

КОЦЕ ЗАУВЕК – Подари живот, аутор Небојша Илић-Илке, Власотинце, 40 минута

Сниматељ и монтажер: Небојша Илић-Илке

Продукција: ЈУГ-ФИЛМ ПРОКУПЉЕ

Кратак садржај: „Коце заувек – подари

живот“ је филм о трагичној судбини једног хуманог младог човека. 2. априла 2014. угашен је један млади живот, живот Немање Коцића. Плакали су сви. У знак сећања његова је породица основала удрижење КОЦЕ ЗАУВЕК које броји око 1050 чланова. У медицинској школи, чији је Немања био ученик, настао је Коцетов парк...

НЕБОЈША ИЛИЋ-ИЛКЕ рођен је у Власотинцу 1969. Као сниматељ локалне телевизије каријеру започео 1994. године. Од 2006. стално запослен у Културном Центру Власотинце. Снима и монтира све важне догађаје у општини и ван ње. Члан је Удружења филмских уметника Србије и Удружења филмски и телевизијских радника Војводине. Стални је члан Ф.И.Ј.Е.Т. (Светска асоцијација туристичких новинара, путописаца, сниматеља, гастроноута...)... Председник је Удружења филмских, телевизијских, аудио и WEB стваралаца „ЈУГ ФИЛМ“ Власотинце... За себе каже да је пре свега сниматељ па онда све остало... Комплетан је аутор филмова које ствара. Добитник је Октобарске награде града Власотинца а за своје филмско стваралаштво награђиван је више пута...

БАКЉА ДУХОВНОСТИ, ауторка Мира Лолић-Моћевић, 52,5 минута

Сниматељи: Александар Петровић, Раденко Вуковић, Ђорђе Стајић и Димитрије Јанковић

Монтажа: Урош Млађеновић

Извршни продуцент: TIME MEDIA

Птродукција: СРПСКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВИЈА СВЕТОГ АРСЕНИЈА, Сремски Карловци

Кратак садржај: Историјат настанка Карловачке Богословије. Њен значај у историјском, духовном и културолошком смислу за српски народ.

МИРА ЛОЛИЋ-МОЧЕВИЋ рођена је 18. 07. 1961. у Бањалуци. Факултет политичких наука, одејек журналистика, завршила је у Сарајеву. Од 1993. године запослена је на Радио Телевизији Републике Српске. Припремила је неколико стотина телевизијских емисија, документарних записа и десетак серијала: - Разгледница отаџбине – серијал, Радио-телевизија Републике Српске (1996, 1997); У потрази, седмогодишњи циклус емисија о људским правима, Радио-телевизија Републике Српске (2000, ...); Стоп бијелој куги- серијал, Радио-телевизија Републике Српске (2003); Духовна лира, серијал о д 11 емисија о животу и дјелу владике Николаја Велимировића, Радио-телевизија Републике Српске (2003); Пут у Свету Земљу, Радио-телевизија Републике Српске (2006); Чувари Космета (I, II, III), серијал о д 20 емисија, Радио-телевизија Републике Српске (2007/09); Вјечном љубављу - Манастир Липље, Радио-телевизија Републике Српске (2009); Небо на земљи – серијал, Радиотелевизија Републике Српске (2011); Тамо далеко, путописни серијал, Радио-телевизија Републике Српске (2011); Заклетва, документарни филм о Војсци Републике Српске (2012); Триптих о Српској, документарни филм, Радио-телевизија Републике Српске (2012); Нина, документарни филм (2012), добитник награде за Историографију на Фестивалу Великој Плани; Приче из Грчке, Италије, Русије.

На Телевизији Републике Српске обављала је послове од новинарке, уреднице Дневника, уреднице Деска, уреднице информативног програма, главне уреднице и директорице програма Телевизије. Такође, велики допринос је дала, својим знањем и искуством, развоју Телевизије ХРАМ, Српске православне цркве.

Аутор је двије путописне књиге Пут у Свету земљу и Чувари Космета. Објавила је више специјализованих текстова и учествовала у научним истраживањима: Млади и девијантна понашања у БиХ и Сарајеву, Медији и слика Бих, Жене и медији, Улога жене у цркви, Положај дјеце у колективним центрима...

Активно се бавила и промовише женска људска права. Добитник је бројних признања и захвалница различитих организација и институција (владиних и невладиних).

СВЕ О КРАЉУ ПО ИМЕНУ ПЕТАР, ауторка Анита Панић, Београд, 73,5 минута

Сниматељ: Душко Филипоовић-Фипа

Монтажа: Мирјана Митић

Композитори:
Дизајн звука:
Продукција: ПП ФИКС ФОКУС БЕОГРАД

Кратак садржај: Биографска прича о великом позоришном, филмском и телевизијском глумцу Петру Краљу.

АНИТА ПАНИЋ, ЦВ - тв аутор, документариста и писац. Преко две деценије радила је на РТС-у, реализујући више десетина документарних филмова и емисија. Награђивана на домаћим и међународним фестивалима. Приредила је четири филмске монографије. Члан је Удружења филмских уметника Србије и УФУС АФА ЗАШТИТЕ. Живи и ради у Београду.

ЈЕДАН ДАН У ЖИВОТУ НАУЧНИКА, ауторка Зорица Петровић, Смедерево, 17,5 мин.
Сниматељка: Зорица Петровић
Монтажа: Мирослав-Бата Петровић
Продукција: Ауторка

Кратак садржај: Није сваки излазак научника који проучава природу и живи свет у њој увек успешан, али то је судбина сваког научника. Међутим, провести цео дан у природи на чистом ваздуху је свакако чист профит.

ЗОРИЦА ПЕТРОВИЋ рођена је у Смедереву где и данас живи . Документарним филмом се бави од 2010. Године; учествовала је на више домаћих и међународних фестивала. До сада је режирала 9 краткотражних документарних филмова .

Значајније награде:

- Фестивал етнолошког филма Београд 2014. награда за најбољи домћи филм – „Услуга цобанск,, , Македонија - Фестивал Камера 300 –Награда „Златна камера“; „Пауново перо”
- Етно фестивал у Војводини, Прва награда; Фестивал „Жисел“; Србија: награде 2010, 2011, 2013, 2015. на Фестивалу „Златна буклија“ у Великој Плани; Прва награда на фестивалу „Цорто е фиено“ – етно фестивал у Италији 2015.

Оно што је претходило режирању документарних филмова је најпре била уметничка фотографија; учествовала на више колективних И самосталних изложби у земљи и иностранству и добија звања фотографа 1. класе Фото савеза Србије.

„ДРАВА“ СЕ НЕ ПРЕДАЈЕ, режија: Никола Лоренцин, Београд, 85 минута

Сценарио: Драган Спасојевић

Сниматељ: Александар Алексић

Монтажа: Марко Драгишић

Композитори: Рамбо Амадеус

Анимација: Студио “Кратер”

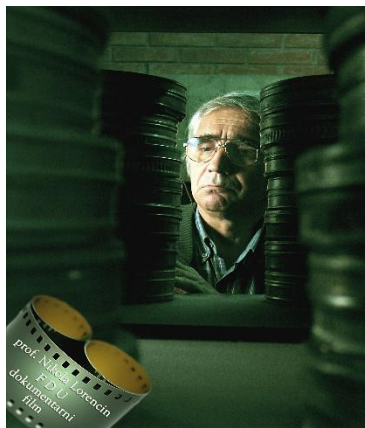
Главне улоге: Лазар Дукић, Марија Бергам, Михаило Лаптошевић...

Продукција: Студио “Кратер” Београд

Кратак садржај: Монитор

Драва био је монитор Краљевске југословенске ратне морнарицеу периоду од 1920. до 1941. године. Првобитно је изграђен за Аустроугарску морнарицу као главни брод класе речних монитора Енс. Као *СМС Енс*, био је део Дунавске флотиле током Првог светског рата и борио се против српске и румунске војске од Београда до доњег Дунава. После Првог светског рата прешао је у власништво Југословенске речне флотиле, на рачун ратних репарација. Током немачке инвазије на Југославију у априлу 1941. године, **Драва** је шест дана гранатирала аеродроме код Мохача у Мађарској и одбранила се од мале флотиле мађарских топовњача. Дана 12. априла, нападнута је од стране обрушавајућих бомбардера *Јункерс Ју 87 Штука* Луфтвафеа. Противваздушни алтиљерци на броду су тврдили да су оборили три непријатељска авиона, али је девет *Штука* погодило циљ. Већина тих удара није нанела значајну штету, али је последња бомба пала право у димњак **Драве** и експлодирала у њеној машинској просторији, убивши 54 чланова посаде, укључујући и капетана Александра Берића. Преживело је само 13 чланова посаде.

НИКОЛА ЛОРЕНЦИН – филмски и

тв редитељ, критичар и педагог (Јагодина, 1940). Школовао се у Земуну, Пули и Београду. Дипломирао на Филозофском факултету (група за општу књижевност и теорију) и на Академији за позориште, радио, филми ТВ у Београду (филмска и тв режија). Писао филмску и тв критику. Бавио се педагошким радом као професор на Факултету драмских уметности у Београду – предавао предмет „Документарни филм“. Сарађивао са многим телевизијама, а највише са ТВ Београд.

Важнији радови у последње две деценије: „Сликар и берачица грожђа” средњеметражни (2013/14), „Балада о шаху и музици” средњеметражни (2008/10), „... И не уведи нас у искушење...” дугометражни (2008/9), „Време телевизије” – серија (2007), „Неимари“ средњеметражни, (2006), „Бандиера росса“, средњеметражни (2005), „Крај бакарног доба“, средњеметражни (2004), „Зрно злата“, краткометражни (2000), „Бајка о

Богосаву“, краткометражни (2000), „МојаДесанка“, краткометражни (1996), „Гласови из невремена“, краткометражни (1993), „Што те нема“, краткометражни (1993), „Луна росса“, средњеметражни (1990)...

Живи и ради у Београду.

БИОГРАФИЈА XX ВЕКА, аутор Горан Мусић, Београд, 94 минута
Сниматељ, монтажер и продуцент: Горан Мусић

Кратак садржај: Аутор је направио филм о свом оцу који је своје идеале и правдољубивост у животу скупо платио.

ГОРАН МУСИЋ: Дипломирао је

филмску и тв режију на ФДУ у Београду, 1982. Одмах после студија преселио се у Њујорк, а 10 година касније у Париз, где је остао 20 година. Снимао је репортаже и филмове у Северној и Јужној Америци, Европи и Индији.

Осим филмом, бави се и уметничком фотографијом, имао је изложбе у Њујорку, Паризу, Ровињу, Хагу и Београду. Награђиван је за фотографије више пута. Његови документарни филмови су се приказивали на фестивалима по Европи и добио је више награда.

Члан је француског удружења AGESSA, које штити права аутора филмова, фотографије и писане речи и Удружења филмских уметника Србије.

Важнији филмови, репортаже и рок-емисије:

"44 минута новоталасног рока", Београд-Загреб;

"Концерт за рок имаге", Београд-Загреб-Ријека;

"Рундек", Париз;

"Разгледница из Њујорка", NYC;
"Адриана", Париз-Корчула;
"Ријеч као морална одредница", Котор-Бар-Бијело Поље;
"Шобајић", Београд-Париз-Лондон;
"SOMUS by ГоМус", Сомбор;
"Једна од прича", Брајковац;
"Париз, поглед са мог прозора", Париз;
"Првих сто година", Београд;
"Индијски дневник", широм Индије,
„Макса – од шибицара до краља“, Београд.

СУБА, МОЈ ДРУГ - СРПСКИ, аутор Игор Антић, Н.Сад-Париз, 21 минут
Сниматељ, монтажер и продуцент: Игор Антић
Музика: Митар Суботић-Суба
Продукција: Аутор

Слика Субе у детињству – кадар из филма

Кратак садржај: Видео приказује романтизовану и помало замишљену причу о Митру Суботићу- Суби, пиониру електронске музике, од његовог детињства до одласка у Бразил и експеримената у којима је спојио богату традицију бразилске мелодичности са електронским звуцима. Прича о Суби бави се превасходно питањима о томе шта је навело овог визионара да пронађе спој bossa nove, самбе и синтисајзера на начин који нико раније није замислио. Та питања прожимају овај кратак видео запис и терају нас да размислимо.

ИГОР АНТИЋ,(1962) Нови Сад. Живи и ради у Паризу.

Vebsajt: www.igorantic.com

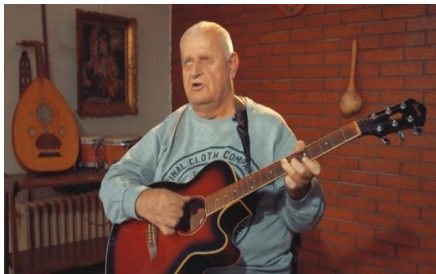
Nakon studija na novosadskoj Akademiji umetnosti, pohađao je École nationale supérieure des beaux-arts i Institut des Hautes Etudes en Arts Plastiques u Parizu. 1995. godine osnovao je «Centar susreta Pokret» u Novom Sadu. 2000. godine dobio je grant Fondacije Pollock- Krasner u Njujorku. 2004. godine bio je kustos 11. bijenala vizuelnih umetnosti «Vrednosti» u Pančevu, a 2005. kustos izložbe «Vrednosti» u ADDC-u, u Perigeu. 2004. dobio je nagradu izložbe “Playgrounds and Toys” u Okeanografskom Muzeju u Monaku, a 2018. Nagradu Sava Šumanović za savremenu umetnost u Novom Sadu. Odabrane izložbe: 2025// ArteGenova - 19th Modern and Contemporary Art Exhibition, Genova. 2023 // Future Lies Ahead 1993-2023, Deajeon Museum of Art, Deajeon. 2021 // Skrápur, Muzej umetnosti Reykjanæsbær. 2019 // Prvo bijenale ПАСТ-е, Carreau du Temple, Pariz. 2017 // Oh les beaux jours! Biennale 9, Novi Luvan. 2016 // Daniel Buren: Freska, Palais des Beaux-arts, Brisel. 2015 // The 9th Arte Laguna Prize, Arsenale, Venecija. 2014 // Cargo East, National Taiwan Museum of Fine Arts, Tajung. 2012 // Expérience Pommery #10, Villa Demoiselle, Rems. 2009 // The Open House, IASPIS, Stockholm. 2010 // Hypothesis verification, Laboratoria Art & Science, Moskva. 2004 // The Pontus Hulten’s collection, Moderna Museet, Stockholm. 1998 // Notebuilding, The Chinati Foundation, Marfa, Teksas.

ЈОВИНИ ДРУМОВИ, ауторка Милана Мајар, Бањалука, 25 минута

Сниматељи: Саша Вучинић и Далибор Савић

Монтажа: Драгана Митрић

Продукција: Радио телевизија Републике српске

Кратак садржај: Јова је човек заљубљен у музику. Иако је рано ослепео, он се није препустио очајању, него је са још више жара савладавао велики број инструмената. Његова музика и испуњеност позитивном енеријом, сведоче о једној невероватној и несвакидашњој личности.

МИЛАНА МАЈАР - рођена је у Бања Луци, Република Српска, БиХ. Завршила је Гимназију, одсек сценска и филмска уметност, а затим Филозофски факултет, одсек новинарство.

Живела је и радила у Сирији од 1992. године до 2001. Од 2005. године ради у Редакцији страног програма на Радио - телевизији Републике Српске у Бањалуци. Као представник Радио - телевизије Републике Српске годинама је учествовала на чувеном фестивалу “Пут свиле” у Сирији, а у време египатске револуције извештавала је из Каира. Аутор је бројних документарних филмова и путописа на тему Блиски исток. Добитник је многобројних престижних међународних награда за свој рад. Њен рад се бави људским идентитетом и људским правима. Мотивацију проналази у људском понашању, друштвено-политичким проблемима широм света, природи и музици. Ради на Радио телевизији Републике Српске у Босни и Херцеговини од 2005.године. Као аутор документарних филмова била је ангажована у следећим активностима: учешће у пројекту СНОВЕ 4 жене у филму креативно повезивање, Стокхолм, Шведска (2017), учешће на панел дискусији "Улога жена у филму" на Asia Peace film Festival у Карачију, Пакистан (2018), учешће на панел дискусији „Дан српског филма“ на Међународном фестивалу муслиманског филма у Казању, Татарстан (2019), мастерклас на тему "Зашто је потребно улагати у независни филм" на Film&Television Academy, Коломбо и као члан жирија на SAARC Film Festival, Коломбо, Шри Ланка, 2019.

ПОСЛЕДЊИ ЗАПИС О ГОРАНКИ МАТИЋ, аутори пок. Андрија Димитријевић, Горан Мусић и Мирослав-Бата Петровић, Београд, 50 минута, ван конкуренције

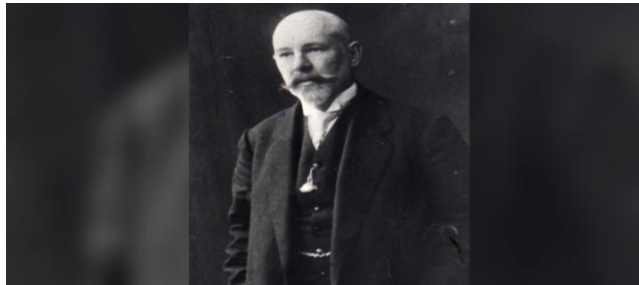

Кратак садржај: Горанка Матић је наша најпознатија жена фотограф, хроничар свог времена. Радила је за више новинских агенција, али и за своју душу. Њена интересовања нису била уско профилисана; интерсовала се за све могуће друштвене теме, а највише за рокен-рол, политику и живот обичних људи. Није се трудила да њене фотографије увек буду уметничке, али свакако да буду белешка о свом времену намењена будућим истраживачима наше садашњости, која свакако и неминовно брзо постаје прошлост. Пре три године имала је грандиозну ретроспективну изложбу у београдском Музеју модерне уметности и то у целокупном простору ове значајне институције. Ту прилику су искористили тројица њених пријатеља да сниме ову изложбу, али не само изложбу него и њену паралелну причу о себи, јер је сама била водитељка камере кроз овај грандиозни изложбени простор.

Нажалост, преминула је изненада почетком јануара ове године у 76. години.

ОД ДУЖНОСТИ И ЗАКЛЕТВЕ НЕ ОДСТУПАЈ, аутор Алексеј Бурикин, гост из Русије, 37,5 минута, ван конкуренције

Сценарио: Елена Громова и Алексеј Бурикин
Сниматељ и монтажер: Дмитриј Протопопов
Продукција: Кино студио РУСКИ ПУТ

Кратак садржај: Животни пут и дело Николаја Краснова, великог руског архитекте, који је као емигрант оставио велики број значајних зграда и у Београду.

И БИЋЕ МУЗИКА – АЛЕКСЕЈ БУТАКОВ, аутори Елена Зелинскаја и Денис Чуваев, гости из Русије, 49,5 минута, ван конкуренције

Сниматељи: Евгениј Тимохин

Монтажа: Денис Чуваев

Продукција: VIFSAIDA – Студио социјалног филма и ФОНД НАСЛЕДСТВА РУСКОГ ЗАРУБЕЖЈА

Кратак садржај: Алексеј Бутаков је мало познати композитор великог броја музичких ремек-дела. Као политички избрглица после Октобарске револуције, живео је у Србији као оркестарски музичар и потајно писао музику. Његове ноте су случајно пронађене на једном ђубришту, после његове смрти.

0000000000000000

УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА – ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ, СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, УДРУЖЕЊЕ ФИЛМСКИХ И ТЕЛВЕЗИЈСКИХ РАДНИКА ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД И ПРОДУЦЕНТСКО ПРЕДУЗЕЊЕ ФИКС ФОКУС БЕОГРАД

? ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ је манифестација, пре свега, документарних и краткометражних филмова који третирају најшире подручје историје, културе и духовности Србије. У те жанрове спадају филмови о историји и државности Србије, портрети знаменитих људи, филмови из области археологије, етнологије, историје уметности, савремене уметности, неговања традиције, екологије, спорта, о природним лепотама Србије и њених насеља... „Бдење душе“ је свака позитивна активност људи која доприноси бољем и срећнијем животу, афирмацији и ширењу истинских људских и националних вредности. „Бдење душе“ је темељ свега: мисао, порука, патриотски чин, ширење застора наше историје – више и енергичније – пред светом и пред онима који нас виде аргонаутима и чудацима. Али, наши преци претходили су Европи. У много чему, па и у вечној будности духа и душе“ (Јован К. Радуновић).

Одмах је јасно да овде нема места филмовима са негативном сликом Србије. Таква манифестација је нека врста противтеже фестивалима на којима, нажалост, као инспирација ауторима преовладавају теме са негативним сликама савремене Србије и њене блиске прошлости. Не мислимо да пред тим делом наше стварности треба склањати поглед. Напротив, уметност је дужна да се и тиме бави. Али је ружно, када

се само у таквим сликама тражи уметничка инспирација, зато што су такве слике из Србије тренутно профитабилне, нарочито на иностраним филмским фестивалима. Као да се у тој шуми непријатних догађаја и негативних ликова не види, или не жели да види, да у Србији још увек има позитивних ликова, лепих предела, афирмативних догађања, великих тренутака у прошлости...

Преко наше манифестације и филмова које окупља, шира домаћа публика, а нарочито млади из наше Дијаспоре, треба да се суоче и освесте пред својим коренима, а страна публика, такође посредством Дијаспоре, упозна са нашим другим (позитивним) лицем. То јесте и треба да буде крајњи циљ ових напора. Другим речима, желимо да, посредством филма, обновимо и реafirмишемо неке наше традиционалне вредности.

Свака манифестација и сваки фестивал мотивишу ауторе, па ће их тако и ова наша мотивисати да стварају нова дела која одговарају профилу баш ове манифестације.

То нам потврђује и досадашње, деветнаестогодишње искуство.

ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ свакако ће допринети да се превазиђе дефицитарност филмова о Србији, Србима и другим народима који живе у Србији, с позитивном, а истинитом сликом - никако с „лакировкама“.

Сремски Карловци нису случајно изабрани као место одржавања ове манифестације. Ова некадашња, а све више и садашња, престоница српске духовности, мала српска Атина, по својој историјској симболици, и по свом средњеевропском изгледу, једино је право место за један овакав скуп. Али, већ прву манифестацију (2007) видели су и заинтересовани у Иригу, Сремској Митровици, Зрењанину, Вршцу, Новом Саду, Ковину, Врбасу, Новом Бечеју, Футогу, Србобрану, Нишу, Бачу, Пожаревцу, Сомбору, Ужичкој Пожеги, Ваљево, Горњем Милановцу, Београду и Шиду... У иностранству, у организацији наше Дијаспоре, филмови су виђени у Чикагу, Будимпешти, Аделаиди и Сиднеју; од другог Фестивала прикључили су се Темишвар, Трнава, Братислава, Велики Међер, Њујорк, Вашингтон, Скопље... Ове репризе су настављене и у следећим годинама и већ се може рећи да су традиција. Уверени смо да ће се овај ланац ширити. А то је једна од наших главних посебности и мисија. Жеља иницијатора, Удружења филмских и тв радника Војводине и Продуцентског предузећа „Фикс Фокус“ из Београда, је да привилегију гледања ових филмова немају само мештани Сремских Карловаца и шире околине, већ да се наша манифестација што више прошири на целу територију земље и иностранства. Сваки град, варошица или село, које има елементарне услове за пројекцију - биоскопску салу, дом културе и заинтересовану публику - моћи ће да добије програм ових филмова.

На другом „Филмском Бдењу Душе“ изведена је једна новина, а то је систем „симултано одржавања“ у више градова наше земље и у неколико у иностранству. Дакле, исти програм и исти филмови, истовремено су приказивани на више места.

Тиме се ни на који начин није умањио значај Сремских Карловаца као матице и официјелног седишта манифестације. Сви учесници овог ланца могли су да формирају своје локалне жирије и да додељују своје награде, али су само оне награде које је доделио жири у Сремским Карловцима имале карактер званичних. Нажалост, овај успешни експеримент није могао да буде настављен и у наредним годинама, пре свега због недостатака финансијских средстава, односно одсуства финансијске помоћи од републичког Министарства културе.

Кроз овај начин одржавања манифестације и кроз њене репризе, које се организују између два октобра, филмовима се максимално продужава „живот“ и повећава гледаност. Дакле, и овде смо другачији од свих осталих филмских манифестација око којих се дижу буке неколико дана, а онда годину дана траје тајац. Наша манифестација се одржава на више континената и траје годину дана. По томе је јединствена у свету. И једино ће се тако реализовати наши напори ка ширењу праве слике о Србији, њеној култури и духовности. Упркос даљем игнорисању од стране републичких органа задужених за праћење и помагање културе, манифестација стиче све више поштовалаца, па се чак обновило и интересовање неких градова за симултаним учешћем у организацији. Жеља нам је да се око ове манифестације временом окупе сви филмски ствараоци нашег порекла, а који живе и раде у иностранству. Уверени смо да ће наша дијаспора све више узимати учешћа на Филмском Бдењу Душе. За овај оптимизам имамо покриће, јер знамо да и у иностранству аутори нашег порекла снимају филмове који концепцијски одговарају нашој манифестацији, а и сама манифестација стиче све већу и већу афирмацију и популарност међу нашимима. Исто тако, желимо да у ову манифестацију укључимо и друге народе који живе са нама. Већ су нам се у више наврата, као учесници, укључивали Мађари, Словаци, Буњевци, Хрвати, Словенци... Све указује да се наша идеја развија у најпозитивнијем смеру. Желимо да ова манифестација постане права саборност искрених и патриотских филмских уметника.

Специфичност ове манифестације није у медијској буци, већ у тишини у којој се одржава. Мали скуп аутора и љубитеља филма, у малом граду, са малим бројем филмова, али велики по пространству, броју реприза и перманентном трајању. Једном речју, по свом тихом мисионарству. А то све се постиже личним контактима и перманентним ширењем круга уметничко-духовних сарадника. Уочљиво је да не употребљавамо израз „Фестивал“, већ „Манифестација“ или само „Филмско Бдење Душе“.

После првог трогодишњег окупљања у Сремским Карловцима, дугих разговора и отворених промишљања суштине наше манифестације, многи филмски аутори и пријатељи овога што радимо, спонтано су дошли до заједничког мишљења да реч „фестивал“ не изражава суштину наше манифестације. „Фестивал“, пре свега, дефинише сакупљање људи око неког садржаја ради такмичења, промовисања, прослављања или весела - неку врсту естрадне манифестације. Насупрот томе, суштина наших намера је у искреном духовном повезивању путем филмске уметности. Наша манифестација блискија је црквеном богослужењу него друштвеном фештарењу. Ми не расписујемо конкурсе па, опет, сваке године са лакоћом окупимо двадесетак нових филмова које нам аутори сами понуде. Ми дубоко верујемо да ће се увек око наших пројекција окупити сви они који имају истинску потребу за овим филмовима и то без нарочите рекламе, која такође није примерена реч за позивање на духовна окупљања. Погрешно је веровати да на овој манифестацији има места само за филмове „класичног“ профила. Напротив, отворени смо и за модерне приступе, и за авангарду, уколико модернизам и авангарда у себи не садрже негативне или деструктивне идеје у односу на традиционалне вредности – етичке, културне, духовне, естетичке... То није контрадикторност, јер деструкција и мржња никада не могу бити духовни и уметнички садржаји. А нас, у

овом случају, пре свега интересује одуховљена уметност. Авангарда која мрзи и негира класику, нема перспективу, али има она која жели да је надгради и створи нове вредности на темељима постојећих.

СИМБОЛИ „ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ“ КАО НАГРАДЕ

Сваки фестивал и свака филмска манифестација, па тако и ова треба да има своје симболе. Када је наша манифестација у питању најприродније је да њени симболи буду уметничка дела и да буду додељивани као награде. Још природније је да на манифестацији која је посвећена историји, култури и духовности, ти симболи у себи садрже све ове области нашег бића – националног, историјског, културног, уметничког, духовног... Зато смо се определили да ти симболи буду наши велики уметници Јаков Орфелин и Теодор Крачун. Они су, не само везани за Сремске Карловце и Фрушку Гору, већ истински у себи садрже и симболизују све области којима је посвећена наша манифестација.

Статуа „Бдење Јакова Орфелина“ додељује се ауторима чије филмове жири одабере као изузетна остварења (број није ограничен и сви имају равноправни статус), а статуа „Бдење Теодора Крачуна“ личностима и институцијама које су дале значајан допринос постојању наше манифестације и ауторима за учешће. Обе статуе урадио је у дрвету наш истакнути скулптор Јово Петијевић.

ОРГАНИЗАЦИЈА ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ

Удружење грађана ФИЛМСКО БДЕЊЕ ДУШЕ – Сремски Карловци у сарадњи са оснивачима: Удружењем филмских и тв радника Војводине, Нови Сад, и Продуцентским предузећем Фикс Фокус Београд.

Сарадња и подршка:

СО Сремски Карловци,
Епархија Сремска,
Карловачка Богословија „Св Арсеније Сремац“,
Завичајна збирка Сремских Карловаца,
Туристичка организација – Сремски Карловци,
Хотел „Белило“, Сремски Карловци,
СТВ – Чикаго,
КЦВ „Милош Црњански“ - Нови Сад

Манифестацију је финансијски помогла: Општина Сремски Карловци.

Колегијум ФИЛМСКОГ БДЕЊА ДУШЕ:

БОЖИДАР ЗЕЧЕВИЋ, филмски историчар, теоретичар, критичар и аутор,
представник Удружења филмских уметника Стбије,
СРЂАН ИЛИЋ, филмски аутор, председник Удружења филмских и тв Радника
Војводине – уметнички директор,

МИРОСЛАВ-БАТА ПЕТРОВИЋ, филмски аутор и продуцент, директор ПП Фиукс
Фокус Београд – оперативни директор,
РОБЕРТ КЛАЈН, филмски и тв организатор, главни организатор у Сремским
Карловцима, и **МИЛАН КИЋЕВАЦ**, продуцент Будимпешта/Београд

Уредник каталога: **Мирослав-Бата Петровић**
Уредник и сервисер сайта: **ИЛИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ**

Октобар 2025. УГ ФБД